

वीर सेवा संहिता दिल्ली

राम गोपाल

११११

११११

श्रीपरमात्मने नमः ।

नित्यपूजा ।

लघु अभिषेकपाठ ।

श्रीमज्जिनेन्द्रमभिवन्द्य जगत्त्रयेशं, स्याद्वादनायकमनन्तचतुष्टयार्हम् ।
श्रीमूलसंघमुदृशां मुक्तैकहेतुर्जैनेन्द्रयज्ञविधिरेष मयाभ्यधायि ॥ १ ॥

(यह पढ़कर पुष्पाञ्जलि क्षेपण करना ।)

मौगन्ध्यसंगतमधुव्रतज्ञकृतेन, सौवर्ण्यमानमिव गन्धमनिन्द्यमादौ ।
आराण्यामि विबुधेश्वरवृन्दवन्द्यपादारविन्दमभिवन्द्य जिनोत्तमानाय

(यह पढ़कर अपने लज्जट्टादि स्थानोंमें मिल्क लगाना चाहिये ।)

ये सन्ति केचिदिह दिव्यकुलप्रसूता, नागाः प्रभूतबलदर्षयुता विबोधाः
संरक्षणार्थममृतेन शुभेन तेषां, प्रक्षालयामि पुरतः, स्नपनस्य भूमिम् ॥

(यह पढ़कर अभिषेकके लिये आगेकी भूमिका प्रक्षालन करना चाहिये ।)

क्षीरार्णवस्य पयसां शुचिभिः प्रवाहैः प्रक्षालितं सुरवरैर्यदनेकवारम् ।
अत्युद्धमुद्यतमहं जिनपादपीठं प्रक्षालयामि भवसंभवतापहारि ॥ ४ ॥

(सिंहासन अथवा जिम भ्रामनपर विराजमान करके अभिषेक करना हो, उसका
प्रक्षालन करने, श्री ' वर्ण लिखना चाहिये ,

इन्द्रामिदण्डधरनैर्ऋतपाशपाणि-

वायूत्तरे शशिशिमौलिफणीन्द्रचन्द्राः ।

आगत्य यूयमिह सानुचराः सचिह्नाः,

स्वं स्वं प्रतीच्छत बलिं जिनपाभिषेके ॥ ५ ॥

(दूर्वा फूल आदि लेकर दशों दिशाओंमें निम्नलिखित मन्त्र पढ़कर दश दिक्पालोंकी
स्थापना करना चाहिये)

१ ॐ आं कौ र्हा इन्द्र आगच्छ आगच्छ इन्द्राय स्वाहा । २ ॐ अग्ने आगच्छ आगच्छ, अग्नये स्वाहा । ३ ॐ यम आगच्छ आगच्छ, यमाय स्वाहा । ४ ॐ नैऋत आगच्छ आगच्छ, नैऋताय स्वाहा । ५ ॐ वरुण आगच्छ आगच्छ, वरुणाय स्वाहा । ६ ॐ पवन आगच्छ आगच्छ, पवनाय स्वाहा । ७ ॐ कुबेर आगच्छ आगच्छ, कुबेराय स्वाहा । ८ ॐ ऐशान आगच्छ आगच्छ, ऐशानाय स्वाहा । ९ ॐ वरुणोन्द्र आगच्छ आगच्छ, वरुणीन्द्राय स्वाहा । १० ॐ सोम आगच्छ आगच्छ, सोमाय स्वाहा ।

यः पाण्डुकामलशिलागतमादिदेव-

मस्नापयन्सुरवराः सुरशैलमूर्ध्नि ।

कल्याणमीसुरहमक्षततोयपुष्पैः,

मंभावयामि पुर एव तदीयत्रिम्बम् ॥ ६ ॥

(जल पुष्प अक्षतादि क्षेपण करके 'श्री' वर्णपर त्रिन्बम्बकी स्थापना करना चाहिये)

सत्पल्वार्चितमुखान्कलधौतरूप्य-

ताम्रारकूटघटितान्पयसा सुपूर्णान् ।

संवाद्यतामिव गताश्चतुरः समुद्रान्,
संस्थापयामि कलशान् जिनवेदिकान्ते ॥ ७ ॥

(पुष्प अक्षनादि क्षेपण करके वेदीके कोनोंमें चार कलशोंकी स्थापना करना चाहिये)

आभिः पुण्याभिरद्भिः परिमलबहुलेनामुना चन्दनेन,
श्रीद्वक्पंथेरमीभिः शुचिरुदकचयैरुद्रमैरेभिरुदधैः ।
हृद्यैरेभिर्निवेद्यैर्मखभवनमिमैर्दीपयद्भिः प्रदीपै-
र्धूपैः प्रायोभिर्गेभिः पृथुभिरपि फलैरेभिरीशं यजामि ॥ ८ ॥

(यह पदकर अर्घ चढ़ाना चाहिये)

दूगवनम्रसुरनाथकिरीटकोटीसंलमरत्नकिरणच्छविधूसरांग्रिमम् ।
प्रस्वेदतापमलमुक्तमपि प्रकृष्टैर्भक्त्या जलैर्जिनपतिं बहुधाभिषिञ्चे ॥

[शुद्ध जलकी धारा प्रतिमापर छोड़ना चाहिये]

भक्त्या ललाटतटदेशनिवेशितोच्चै-
र्हस्तैश्च्युता सुरवरासुरमर्त्यनाथैः ।

तत्कालपीलितमहेश्वरसस्य धाग

सद्यः पुनातु जिनबिम्बगतैव युष्मान् ॥ १० ॥

(इक्षुरसकी धाग०)

उत्कृष्टवर्णनवहेमरसाभिराम-

देहप्रभावलयसंगमलुप्तदीप्तिम् ।

धारां घृतस्य शुभगन्धगुणानुमेयां

वन्देऽर्हतां सुरभिसंस्त्रपनोपयुक्ताम् ॥ ११ ॥

(घृत्तमकी धाग०)

संपूर्णशारदशशाङ्कमरीचिजाल-

स्यन्दैरिवात्मयशसामिव सुप्रवाहैः ।

क्षीरैर्जिनाः शुचितरैरभिषिच्यमाणाः

संषादयन्तु मम चित्तसमीहितानि ॥ १२ ॥

(दुग्धरमकी धारा ०)

दुग्धाब्धिर्वीचिपयसांचितकेनराशि-

पाण्डुत्वकान्तिमवधारयतामतीव ।

दक्षां गता जिनपतेः प्रतिमां सुधारा

संपद्यतां सपदि वाञ्छितसिद्धयं वः ॥ १३ ॥

(श्रीकी धारा ०)

संस्नापितस्य घृतदुग्धदधीक्षुवाहैः सर्वाभिगौषधिभिरर्हतमुज्ज्वलाभिः ।

उद्धर्तितस्य विदधाम्यभिषेकमेलाकालेयकुंकुमरसोत्कटवारिपूरैः ॥ १४ ॥

(सर्वौषधिग्रमकी धारा ०)

इष्टैर्मनोग्रथशतैरिव भव्यपुंसां, पूर्यैः सुवर्णकलशैर्निखिलैर्वसानैः ।

संसारसागरविलंघनहेतुमेतुमाप्लावयं त्रिभुवनैकपतिं जिनेन्द्रम् ॥ १५ ॥

(कलशौषे अभिषेक)

द्रव्यैरनल्पघनमारुतुःसमाद्यैरामोदवासितसमस्तदिगन्तरालैः ।

मिश्रीकृतेन पयसा जिनपुङ्गवानां त्रैलोक्यपावनमहं स्नपनं करोमि १६ ।

(सुगन्धित जम्बी धारा)

मुक्तिश्रीवनिताकरोदकमिदं पुण्यांकुरोत्पादकं,
नागेन्द्रत्रिदशेन्द्रचक्रपदवीराज्याभिषेकोदकम् ।
सम्यग्ज्ञानचरित्रदर्शनलतासंवृद्धिसंपादकं,

कीर्तिश्रीजयसाधकं तव जिन स्नानस्य गन्धोदकम् ॥ १७ ॥

(यह श्लोक पढ़कर गन्धोदक लेकर मस्तकपर लगाना चाहिये)

इति लघु अभिषेकपाठ ।

देवशास्त्रगुरुपूजा ।

ॐ जय जय जय । नमोऽस्तु नमोऽस्तु नमोऽस्तु ।
 णमो अरिहंताणं, णमो सिद्धाणं णमो आयरियाणं ।
 णमो उवज्झायाणं, णमो लोए, सब्बमाहूणं ॥

ॐ अनादिमूलमन्त्रेभ्यो नमः ।

(यहां पुष्पांजलि क्षेपण करना चाहिये)

चत्तारि मंगलं—अरहंत मंगलं, सिद्ध मंगलं, साहू मंगलं, केवलिप-
 ण्णत्तो धम्मो मंगलं । चत्तारि लोगुत्तमा—अरहंत लोगुत्तमा, सिद्ध
 लोगुत्तमा, साहू लोगुत्तमा, केवलिपण्णत्तो धम्मो लोगुत्तमा । चत्तारि
 सरणं पव्वज्जामि—अरहंत सरणं पव्वज्जामि, सिद्ध सरणं पव्वज्जामि
 साहू सरणं पव्वज्जामि, केवलिपण्णत्तो धम्मो सरणं पव्वज्जामि ॥

ॐ नमोऽर्हते स्वाहा ।

(यहां पुष्पांजलि क्षेपण करना चाहिये)

अपवित्रः पवित्रो वा सुस्थितो दुःस्थितोऽपि वा ।

ध्यायेत्पञ्चनमस्कारं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ १ ॥
 अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोऽपि वा ।
 यः स्मरेत्परमात्मानं स बाह्याभ्यन्तरं शुचिः ॥ २ ॥
 अपराजितमन्त्रोऽयं सर्वविघ्नविनाशनः ।
 मङ्गलेषु च सर्वेषु प्रथमं मङ्गलं मतः ॥ ३ ॥
 एसो पञ्चणमोयारो सब्बपावप्पणासणो ।
 मंगलाणं च सब्बेसिं, पढमं होइ मंगलं ॥ ४ ॥
 अर्हमित्यक्षरं ब्रह्मवाचकं परमेष्ठिनः ।
 सिद्धचक्रस्य सद्वीजं सर्वतः प्रणमाम्यहम् ॥ ५ ॥
 कर्माष्टकविनिर्मुक्तं मोक्षलक्ष्मीनिकेतनम् ।
 सम्यक्त्वादिगुणोपेतं सिद्धचक्रं नमाम्यहम् ॥ ६ ॥

[यहां पुष्पांजलि क्षेपण करना चाहिये ।]

[यदि अवकाश हो तो यहाँपर सहस्रनाम पदकर दश अर्घ देना चाहिये. नहीं तो नीचे लिखा श्लोक पदकर एक अर्घ चढ़ाना चाहिये ।]

उदकचन्दनतन्दुलपुष्पकैश्वरुसुदीपसुधूपफलार्घ्यकैः
धवलमङ्गलगानरवाकुले जिनगृहे जिननाथमहं यजे ॥ ७ ॥

ॐ श्री भगवज्जिनमहस्त्रनामेभ्याऽभ्यर्च्य निर्वपामीति स्वाहा ॥

श्रीमज्जिनेन्द्रमभिवन्द्य जगत्त्रयेशं
म्याद्वादगायकमनन्तचतुष्टयार्हम् ।

श्रीमूलसंघसुदृशां सुकृतैकहेतु-
जैनेन्द्रयज्ञविधिरेष मयाऽभ्यधायि ॥ ८ ॥

स्वस्ति त्रिलोकगुरवे जिनपुङ्गवाय
स्वस्ति स्वभावमहिमोदयसुस्थिताय ।

स्वस्ति प्रकाशसहजोर्जितदृढयाय
स्वस्ति प्रसन्नललिताद्भुतवैभवाय ॥ ९ ॥

स्वस्त्युच्छलद्विमलबोधसुधाप्लवाय
स्वस्ति स्वभावपरभावविभासकाय ।

स्वस्ति त्रिलोकवित्तैकचिदुद्गमाय
स्वस्ति त्रिकालमकलायतविस्तृताय ॥ १० ॥

द्रव्यस्य शुद्धिमधिगम्य यथानुरूपं
भावस्य शुद्धिमधिकामधिगन्तुकामः ।

आलम्बनानि विविधान्यवलम्ब्य वल्गन्
भूतार्थयज्ञपुरुषस्य करोमि यज्ञम् ॥ ११ ॥

अर्हत्पुराणपुरुषोत्तमपावनानि
वस्तूनि नूनमखिलान्ययमेक एव ।

अस्मिन् ज्वलद्दिमलकेवलबोधवह्नौ
पुण्यं समग्रमहमेकमना जुहोमि ॥ १२ ॥

[उपपाजलि देवपण करना]

श्रीवृषभो नः स्वस्ति, स्वास्ति श्रीअजितः । श्रीसंभवः स्वस्ति,

नित्य

६

स्वस्ति श्रीअभिनन्दनः, श्रीसुमतिः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीपद्मप्रभः ।
श्रीसुपार्श्वः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीचन्द्रप्रभः । श्रीपुष्पदन्तः स्वस्ति, स्वस्ति
श्रीशीतलः । श्रीश्रेयान्स्वस्ति, स्वस्ति श्रीवासुपूज्यः । श्रीविमलः
स्वस्ति, स्वस्ति श्रीअनन्तः । श्रीधर्मः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीशान्तिः ।
श्रीकुन्धुः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीअरनाथः । श्रीमल्लिः स्वस्ति,
स्वस्ति श्रीमुनिसुव्रतः । श्रीनमिः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीनेमिनाथः ।
श्रीपार्श्वः स्वस्ति, स्वस्ति श्रीवर्द्धमानः । (पुष्पाञ्जलिक्षेपण)

नित्याप्रकम्पाद्भुतकेवलौघाः स्फुरन्मनःपर्ययशुद्धबोधाः ।

दिव्यावधिज्ञानबलप्रबोधाः स्वस्ति क्रियासुः परमर्पयो नः ॥ १ ॥

[पुष्पाञ्जलि क्षेपण]

कोष्ठस्थधान्योपममेकबीजं संभिन्नसंश्रोत्रपदानुसारि ।

१ भागे प्रत्येक श्लोकके अंतमें पुष्पाञ्जलि क्षेपण करना चाहिये ।

पूजा.

६

चतुर्विधं बुद्धिबलं दधानाः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ २ ॥
संस्पर्शनं संश्रवणं च दूरादास्वादनघ्राणविलोकनानि ।
दिव्यान्मतिज्ञानबलाद्ब्रह्मन्तः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ३ ॥
प्रज्ञाप्रधानाः श्रमणाः समृद्धाः प्रत्येकबुद्ध्या दशसर्वपूर्वेः ।
प्रवादिनोऽष्टाङ्गनिमित्तविज्ञाः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ४ ॥
जंघावलिश्रेणिफलाम्बुतन्तुप्रसूनबीजाङ्कुरचारणाढ्याः ।
नभोऽङ्गणस्वैरविहारिणश्च स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ५ ॥
अणिमि दक्षाः कुशला महिमि लघिमि शक्ताः कृतिनो गरिमि ।
मनोवपुर्वाग्बलिनश्च नित्यं स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ६ ॥
सकामरूपित्ववशित्वमैश्य प्राकाम्यमन्तर्द्धिमथाप्तिमाप्ताः ।
तथाऽप्रतीघातगुणप्रधानाः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ७ ॥

दीप्तं च तप्तं च तथा महोग्रं घोरं तपो घोरपराक्रमस्थाः ।
 ब्रह्मापरं घोरगुणाश्चरन्तः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ८ ॥
 आमर्षसर्वोषधयस्तथाशीविषंविषा दृष्टिविषंविषाश्च ।
 सखिलविड्जलमलौपधीशाः स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ ९ ॥
 क्षीरं स्रवन्तोऽत्र घृतं स्रवन्तो मधु स्रवन्तोऽप्यमृतं स्रवन्तः ।
 अक्षीणसंवासमहानसाश्च स्वस्ति क्रियासुः परमर्षयो नः ॥ १० ॥

इति स्वस्तिमङ्गलविधानम् ।

सार्वः सर्वज्ञनाथः सकलतनुभृतां पापसन्तापहर्ता
 त्रैलोक्याक्रान्तर्कृतिः क्षतमदनरिपुर्धातिकर्मप्रणाशः ।
 श्रीमान्निर्वाणसम्पद्भरयुवतिकरालीढकण्ठैः सुकण्ठै-
 देवेन्दैर्वन्द्यपादो जयति जिनपतिः प्राप्तकल्याणपूजाः ॥ १ ॥

जय जय जय श्रीमत्कान्तिप्रभो जगतां पते

जय जय भवानेव स्वामी भवाम्भसि मज्जताम् ।

जय जय महामोहध्वान्तप्रभातकृतेऽर्चनं

जय जय जिनेश त्वं नाथ प्रसीद करोम्यहम् ॥ २ ॥

ॐ न्ही भगवाज्जिनेन्द्र ' अत्र अवतर अवतर । संवौषट् । (इत्याह्वानम्)

ॐ ह्रीं भगवाज्जिनेन्द्र ' अत्र तिष्ठ तिष्ठ । ठः टः (इति स्थापनम्)

ॐ ह्रीं भगवाज्जिनेन्द्र ' अत्र मम मन्निहिनो भव भव । वषट् (इतिमन्निर्वीकरणम्)

देवि श्रीश्रुतदेवते भगवति त्वत्पादपङ्केरुह-

दन्दे यामि शिलीमुखत्वमपरं भक्त्या मया प्रार्थ्यते ।

मातश्चेतसि तिष्ठ मे जिनमुखोद्भूते सदा त्राहि मां

दृग्दानेन मयि प्रसीद भवतीं सम्पूजयामोऽधुना ॥ ३ ॥

नित्य

८

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतद्वादशाङ्गश्रुतज्ञान ! अत्र अवतर अवतर । संवौषट् ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतद्वादशाङ्गश्रुतज्ञान ! अत्र तिष्ठ तिष्ठ । ठं ठं

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतद्वादशाङ्गश्रुतज्ञान ! अत्र मम सन्निहितो भव भव । वषट् ।

संपूजयामि पूज्यस्य पादपद्मयुगं गुरोः ।

तपःपापप्रतिष्ठस्य गरिष्ठस्य महात्मनः ॥ ४ ॥

ॐ ह्रीं आचार्योपाध्यायसर्वमाधुममूह ! अत्र अवतर अवतर । संवौषट् ।

ॐ ह्रीं आचार्योपाध्यायसर्वमाधुममूह ! अत्र तिष्ठ तिष्ठ । ठं ठं ।

ॐ ह्रीं आचार्योपाध्यायसर्वमाधुममूह ! अत्र मम सन्निहितो भव भव । वषट् ।

देवेन्द्रनागेन्द्रनरेन्द्रवन्द्यान् शुम्भत्पदान् शोभितसारवर्णान् ।

दुग्धाब्धिसंस्पर्धिगुणैर्जलौघैर्जिनेन्द्रसिद्धान्तयतीन्यजैऽहम् ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषराहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय
अर्हत्परमोष्ठिने जन्ममृत्युविनशनाय जलं निर्वपामीति श्रुत्वा ।

पूजा.

८

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतस्याद्वादनयगर्भितद्वादशांगश्रुतज्ञानाय जन्ममृत्युविनाशनाथ जलं निर्व-
पामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायसर्वमाधुभ्यो जन्ममृत्युविनाश-
नाथ जलं निर्वपामीति स्वाहा ।

ताम्यत्त्रिलोकोदरमध्यवर्तिसमस्तसत्त्वाहितहारिवाक्यान् ।

श्रीचन्दनैर्गन्धविलुब्धभृङ्गैर्जिनेन्द्रसिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अर्ह-
स्परमेष्ठिने संसारतापविनाशनाथ चंदनं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतस्याद्वादनयगर्भितद्वादशांगश्रुतज्ञानाय संसारतापविनाशनाथ चंदनं निर्व-
पामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायसर्वमाधुभ्यः संसारतापविनाश-
नाथ चंदनं निर्वपामीति स्वाहा ।

अपारसंसारमहासमुद्रप्रोत्तारणे प्राज्यतरीन् सुभक्त्या ।

दीर्घाक्षलाङ्गैर्धवलाक्षतौर्धैर्जिनेन्द्रसिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ ३ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अर्ह
त्परमेष्ठिने अक्षयपदप्राप्तये अक्षतान् निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतम्याद्वादनयगर्भितद्वादशांगश्रुतज्ञानाय अक्षयपदप्राप्तये अक्षतान् निर्व-
पामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायमर्वसाधुभ्योऽक्षयपदप्राप्तये अक्ष-
तान् निर्वपामीति स्वाहा ।

विनीतभव्याञ्जविबोधसूर्यान्वर्यान् सुचर्याकथनैकधुर्यान् ।

कुन्दारविन्दप्रमुखैः प्रमूनैर्जिनेन्द्रसिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ ४ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अ-
र्हत्परमेष्ठिने कामबाणविध्वंसनाय पुष्प निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतम्याद्वादनयगर्भितद्वादशांगश्रुतज्ञानाय कामबाणविध्वंसनाय पुष्पं निर्व-
पामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायमर्वसाधुभ्य कामबाणविध्वंसनाय
पुष्पं निर्वपामीति स्वाहा ।

कुदर्पकन्दर्पविसर्पमर्ष्यत्प्रसह्यनिर्णाशनवैनतेयान् ।

प्राज्याज्यमारैश्चरुभीरमाढ्यैर्जिनेन्द्रमिद्धान्तयतीन्यजेऽहम् ॥ ५ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषग्रहिताय पट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अर्हत्परमोष्ठिने क्षुधारोगविनाशनाय नैवेद्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतस्य द्वादशयर्गभितद्वादशागश्रुतज्ञानाय क्षुधारोगविनाशनाय नैवेद्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविगजमानाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यः क्षुधारोगविनाशनाय नैवेद्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ध्वस्तोद्यमान्धीकृतविश्वविश्वमोहान्धकारप्रतिधातिदीपान् ।

दीपैः कनत्कांचनभाजनस्थैर्जिनेन्द्रमिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ ६ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषग्रहिताय पट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अर्हत्परमोष्ठिने मोहान्धकारविनाशनाय दीपं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखोद्भूतस्य द्वादशयर्गभितद्वादशागश्रुतज्ञानाय मोहान्धकारविनाशनाय दीपं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनसम्यग्ज्ञानसम्यक्चारित्रादिगुणविगजमानाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यो मोहान्धकारविनाशनाय दीपं निर्वपामीति स्वाहा ।

दुष्टाष्टकमेन्धनपुष्टजालसंधूपने भासुरधुमकेतून् ।

धूपैर्विधूतान्यसुगन्धगन्धैर्जिनेन्द्रमिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अहं
स्परमेष्ठिने अष्टकर्मदहनाय धूपं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुक्त्वोद्भूतम्याद्वादनयगर्भितद्वादशागश्रुतज्ञानाय अष्टकर्मदहनाय धूपं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्र्यदिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यः अष्टकर्मदहनाय धूपं
निर्वपामीति स्वाहा ।

क्षुभ्यद्विलुभ्यन्मनमामगम्यान् कुवादिवादाऽस्खलितप्रभावान् ।

फलैरलं मोक्षफलाभिसारजिनेन्द्रासिद्धान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ ८ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशदोषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय अहं
स्परमेष्ठिने मोक्षफलप्राप्तये फलं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुक्त्वोद्भूतम्याद्वादनयगर्भितद्वादशागश्रुतज्ञानाय मोक्षफलप्राप्तये फलं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्र्यादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यो मोक्षफलप्राप्तये
फलं निर्वपामीति स्वाहा ।

सदारिगन्धाक्षनपुष्पजातैर्नैवेद्यदीपामलधूपधूमैः ।

फलैर्विचित्रैश्च न पुण्ययोग्यान् जिनंन्द्रमिद्वान्तयतीन् यजेऽहम् ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं परब्रह्मणेऽनन्तानन्तज्ञानशक्तये अष्टादशशेषरहिताय षट्चत्वारिंशद्गुणसहिताय
अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं जिनमुखेन्द्रतस्याद्वादनयगर्भितद्वादशाश्रुतज्ञानाय अनर्घ्यपदप्राप्तये अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ॐ ह्रीं सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रादिगुणविराजमानाचार्योपाध्यायसर्वमाधुष्योऽनर्घ्यपदप्राप्तये
अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

ये पूजां जिननाथशास्त्रयमिनां भक्त्या सदा कुर्वते,
त्रैसन्ध्यं सुविचित्रकाव्यरचनामुच्चारयन्तो नराः ।

पुण्याढ्या मुनिराजकीर्तिसहिता भूत्वा तपोभूषणाम्
ते भव्या सकलावबोधरुचिरां सिद्धिं लभन्ते पराम् ॥ १ ॥

इत्याशीर्वादः (पुष्पांजलि क्षेपण करना ।)

वृषभोऽजितनामा च संभवश्चाभिनन्दनः ।

सुमतिः पद्मभासश्च सुपाश्वो जिनसत्तमः ॥ १ ॥
 चन्द्राभः पुष्पदन्तश्च जीतलो भगवान्मुनिः ।
 श्रेयांश्च वासुपूज्यश्च विमलो विमलद्युतिः ॥ २ ॥
 अनन्तो धर्मनाभा च शांतिः कुन्थुर्जिनोत्तमः ।
 अरश्च मलिनाथश्च सुव्रतो नमितीर्थकृत् ॥ ३ ॥
 हरिवंशममुद्भूतोऽरिष्टनमिर्जिनेश्वरः ।
 ध्वस्तोपसर्गदैर्न्यारिः पार्श्वो नागेन्द्रपूजितः ॥ ४ ॥
 कर्मान्तकृन्महावीरः सिद्धार्थकुलसम्भवः ।
 एते सुरासुरोघेण पूजिता विमलत्विषः ॥ ५ ॥
 पूजिता भरताद्यैश्च भूपेन्द्रैर्भूरिभूतिभिः ।
 चतुर्विधस्य संघस्य शांतिं कुर्वन्तु शाश्वतीम् ॥ ६ ॥
 जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्जिने भक्तिः मदाऽस्तु मे ।
 सम्यक्त्वमेव संसारवारणं मोक्षकारणम् ॥ ७ ॥

(पुष्पाजलि क्षेपण)

श्रुते भक्तिः श्रुते भक्तिः श्रुते भक्तिः सदाऽस्तु मे ।
सज्ज्ञानमेव संसारवारणं मोक्षकारणम् ॥ ८ ॥

(पुष्पाजलि क्षेपण)

गुरौ भक्तिर्गुरौ भक्तिर्गुरौ भक्तिः सदास्तु मे ॥
चारित्र्यमेव संसारवारणं मोक्षकारणम् ॥ ९ ॥

(पुष्पाजलि क्षेपण)

देवजयमाला (प्राकृत) ।

वत्ताणुदाणे जणधणुदाणे पइपोसिउ तुहु खत्तधरु ।
तुहु चरणाविहाणे केवलणाणे तुहु परमप्पउ परमपरु ॥ १ ॥
जय रिसह रिसीसर णमियपाय । जय अजिय जियंगमरोसराय ।
जय संभष संभवकयविओय । जय अहिणंदण णंदियपओय ॥ २ ॥
जय सुमइ सुमइ सम्मयपयास । जय पउमप्पह पउमाणिवास ।

जय जय हि सुपास सुपासगत । जय चंदप्पह चंदाहवन् ॥ ३ ॥
 जय पुष्कयंत दंततरंग । जय सीमल सीयलवयणभंग ।
 जय सेय सेयकिरणोहसुज्ज । जय वासुपुज्ज पुज्जाण पुज्ज ॥ ४ ॥
 जय विमल विमलगुणसेदिटाण । जय जय हि अणतार्णतणाण ।
 जय धम्म धम्मतिथयर संत । जय सांति सांति विहियायवत्त ॥ ५ ॥
 जय कुंषु कुंषुपहुअंगिसदय । जय अर अर माहर विहियसमय ।
 जय मल्लि मल्लिआदामगंध । जय मुणिसुव्वय सुव्वयणिबंध ॥ ६ ॥
 जय णमि णमियामरणियरसामि । जय णेमि धम्मरहचकणेमि ।
 जय पास पासल्लिदणकिवाण । जय वड्ढमाण जसवड्ढमाण ॥ ७ ॥

धत्ता ।

इह जाणिय णामहिं, दुरियविरामहिं, परहिंविणमिय सुरावलिहिं ।
 अणहणहिं अणाइहिं, समियकुवाइहिं, पणमिवि अरहंतावलिहिं ॥
 ॐ च्ही वृषभादिमहावीरान्तेभ्यो महाध्यै निर्वपामांति स्वाहा ॥ १ ॥

शास्त्रजयमाला (प्राकृत) ।

संपद् सुहकारण, कम्मवियारण, पवसमुदतारणतरणं ।

जिणवाणि णमस्समि, सत्तपयास्समि, सग्गमोक्खभंगमकरणं ॥ १ ॥
 जिणंदमुहाउ विणिग्गयतार । गणिंदविगुंफियगंथपयार ।
 तिलोयहिमंडण धम्महरवाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ २ ॥
 अवग्गहईहअवायजुएहि । सुधारणभेयहिं तिणिसएहि ।
 मई छत्तीस बहुपमुहाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ३ ॥
 सुदं पुण दोणिण अणेयपयार । सुवारहभेय जगत्तयसार ।
 सुरिंदणरिंदममच्चिय जाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ४ ॥
 जिणिंदगणिंदणरिंदह रिद्धि । पयासइ पुण्णपुगकिउलद्धि ।
 णिउग्गु पहिल्लउ एहु वियाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ५ ॥
 जु लोयअलोयह जुत्ति जणेइ । जु तिण्णविकालसरूव भणेइ ।
 चउग्गइलक्खण दुज्जउ जाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ६ ॥
 जिणिंदचरित्तविचित्त मुणेइ । सुमावयधम्महिं जुत्ति जणेइ ।
 णिउग्गवित्तिज्जउ इत्थु वियाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ७ ॥
 सुजीवअजीवह तच्चह चक्खु । सुपुण्ण विपाव विबंध विमुक्खु ।
 चउत्थणिउग्ग विभासिय णाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ८ ॥

नित्य

११

तिभेयहिं ओहि विणाण विचित्त । चउत्थ रिजोविउलंमइ उत्त ।
मुखाइय केवलणाण वियाणि । सया पणमामि जिणिंदहवाणि ॥ ९ ॥
जिणिंदह णाणु जगत्तभाणु । महातमणासिय सुक्खणिहाणु ।
पयच्चहु भत्तिभरेण वियाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ १० ॥
पयाणि सुयारहकोडिसयेण । सुलक्खतिरासिय जुत्ति भरेण ।
सहस्स अडावण पंच वियाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ ११ ॥
इकावण कोडिउ लक्ख अडेव । सहस चुलमी दसया लुक्केव ।
सठाडगवीसह गंथ पयाणि । सया पणमामि जिणिंदह वाणि ॥ १२ ॥

घत्ता ।

इह जिणवग्गवाणि विमुद्धमई । जो भवियण णियमण धरई ।
सो सुराण्णिंदसंपय ल्हइ । केवलणाण विउत्तरई ॥ १३ ॥
ॐ न्ही जिनमुग्गाद्धतम्याद्वादनयगभित्तद्वादशागश्रुतज्ञानाय अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥२॥

गुरुजयमाला (प्राकृत ।)

भवियहभवत्तारण, सोलह करण, अज्जवित्तिथयरत्तणहं ।
तव कम्म असगइ दयधम्मंगड पालवि पंच महाव्वयहं ॥ १ ॥

पूजा.

१३

વંદામિ મહારિસિ સીલવંત । પંચિદિયસંજમજોગજુત્ત ।
 જે ગ્યારહ અંગહ અણુમરંતિ । જે ચડદહપુવ્વહ મુણિ થુળંતિ ॥ ૨ ॥
 પાદાણુસાર વર કુટ્ઠબુદ્ધિ । ઉપ્પણજાહ આયાસરિદ્ધિ ।
 જે પાળાહરી તોરણીય । જે રુક્ષવમ્મલ આતાવણીય ॥ ૩ ॥
 જે મોણિધાય ચંદાહણીય । જે જન્થથ્થવણિ ણિવાસણીય ।
 જે પંચમહવ્વય ધરણધીર । જે સપિદિ ગુત્તિ પાલણાહિ વીર ॥ ૪ ॥
 જે વડ્ઢહિ દેહવિરત્તચિત્ત । જે ગાયગોસ ભયમોહચિત્ત ।
 જે કુગડ્ઢહિ સંવરુ ત્રિગયલોહ । જે દુરિયવિણાસણ કામકોહ ॥ ૫ ॥
 જે જલ્લપલ્લ નિળલિત્તગત્ત । આરંભ પરિગહ જે વિરત્ત ।
 જે તિણ્ણિકાલ વાહિર ગમંતિ । છટ્ઢટ્ઢમ દસમડ તડ ચરતિ ॥ ૬ ॥
 જે ઇક્કાસ દુડ્ઢાસ લિત્તિ । જે ણીરસભોયણ રડ્ઢ કરંતિ ।
 જે મુણિવર વંદિડ ડિયમમાણ । જે કમ્મ ડહડ્ઢ વરસુક્કણ્ણાણ ॥ ૭ ॥
 બારહ વિહ સંજમ જે ધરંતિ । જે ચારિડ વિકહા પરિહરંતિ ॥
 બાવીસ પરીસહ જે સહંતિ । સંસારમહણ્ણવ તે તરંતિ ॥ ૮ ॥
 જે ધમ્મબુદ્ધ મહિયલ થુળંતિ । જે કાડક્કસગ્ગો ણિસ ગમંતિ
 જે સિદ્ધિવિલાસિણિ અહિલસંતિ । જે પક્કસમાસ આહારલિત્તિ ॥ ૯ ॥

ગોદૂહણ જે વીગસળીય । જે ધણુહ સેજ વજ્જાસળીય ।
 જે તલ્લવલેણ આયાસ જતિ । ગિરિગુહકંદર વિવર થંતિ ॥ ૧૦ ॥
 જે સત્તુમિત્ત સમભાવચિત્ત । તે મુણિવરવંદિત દિઢચરિત્ત ।
 ચડવીસહ ગંથહ જે વિરત્ત । તે મુણિવરવંદિત જગપાવિત્ત ॥ ૧૧ ॥
 જે સુજ્ઞાણિજ્ઞા ણકચિત્ત । વંદામિ મહારિસિ મોલ્લપત્ત ।
 રયણત્તયરંજિયમુદ્દભાવ । તે મુણિવર વંદિત ઠિદિસહાવ ॥ ૧૨ ॥

ઘત્તા ।

જે તપસૂરા, સંજમધીરા, સિદ્ધવધુઅણુગઈયા ।
 રયણત્તયરંજિય, કમ્મહ ગંજિય, તે રિસિવર મહ ણાઈયા ॥ ૧૩ ॥
 ૨૫ ૐ હી સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાનચારિત્રાદિગુણવિગમનાનાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યો મહાર્ણ્ય નિર્વપામીતિ
 સ્વાહા ॥ ૩ ॥

દેવશાસ્ત્રગુરુકી ભાષા પૂજા ।

અટિલ્લ ઝન્ટ ।

પ્રથમ દેવ અરહન્ત સુ શ્રુતાસિદ્ધાન્તજૂ ।
 ગુરુ નિરગ્રંથ મહન્ત મુકતિપુરપન્થજૂ ॥

तीन रतन जगमाहिं सु ये भवि ध्याइये ।

तिनकी भक्ति प्रसाद परम पद पाइये ॥ १ ॥

दोहा—पूजों पद अरहंतके, पूजों गुरुपद सार ।

पूजों देवी सरसुती, नितप्रति अटप्रकार ॥ २ ॥

ॐ न्ही देवशास्त्रगुरुममूह ! अत्र अवतर अवतर । मंवौषट् ।

ॐ न्ही देवशास्त्रगुरुममूह अत्र निष्ठ निष्ठ । ठ ठ ।

ॐ न्ही देवशास्त्रगुरुममूह ! अत्र मम सज्जितो भव भव । षपट् ।

गीता छंद ।

सुरपति उरगनरनाथ तिनकर, वन्दनीक सुपदप्रभा ।

अति शोभनीक सुवरण उज्जल, देख छवि मोहित सभा ॥

वर नीर क्षीरसमुद्रघटभरि, अग्र तसु बहुविधि नचू ।

अरहंत श्रुतसिद्धांतगुरुनिरग्रन्थ नित पूजा रचूं ॥ १ ॥

दोहा—मलिन वस्तु हरलेत सब, जलसुभाव मलछीन ।

जासों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ १ ॥

नित्य

१५

ॐ ह्रीं देवशास्त्रगुरुभ्यो जन्मजगमृत्युविनाशनाय जलं निर्वापामिति स्वाहा ॥ १ ॥

जे त्रिजग उदरमँझार प्राणी, तपत अति दुद्धर खरे ।
तिन अहितहरन सुवचन जिनके, परम शीतलता भरे ॥
तसु भ्रमरलोभित घ्राण पावन, मरस चंदन घसि सचूं ॥
अरहंत श्रुतसिद्धांतगुरुनिरग्रंथ नित पूजा रचूं ॥ २ ॥

दोहा-चंदन शीतलता करै, तपतवस्तु परबीन ।

जामों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं देवशास्त्रगुरुभ्यः संसारतापविनाशनाय चन्दनं निर्वापामीति स्वाहा ।

यह भवसमुद्र अपार तारणके निमित्त सुविधि ठई ।
अति दृढ़ परमपावन जथारथ, भक्ति वर नौका सही ॥
उज्जल अखंडित मालि तंदुल, -पुंज धरि त्रयगुण जचूं ।
अरहंत श्रुतसिद्धांतगुरुनिरग्रंथ नित पूजा रचूं ॥ ३ ॥

दोहा-तंदुल मालि सुगन्ध अति, परम अखंडित बीन ।

पूजा.

१५

जासों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ ३ ॥

ॐ ह्रीं देवशास्त्रगुरुभ्यो अक्षयपदप्राप्तये अक्षतान् निर्वपामीति स्वाहा ॥ ३ ॥

जे विनयवंत सुभव्यउरअंबुजप्रकाशन भान हैं ।

जे एकमुखचारित्र भापत, त्रिजगमार्हि प्रधान हैं ॥

लहि कुंदकमलादिक पहुप, भव भव कुवेदनसों बचूं ।

अरहंत श्रुतसिद्धांतगुरुनिरग्रंथ नित पूजा रचूं ॥ ४ ॥

दोहा--विविधभाँति परिमल सुमन, भ्रमर जास आधीन ।

जासों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ ४ ॥

ॐ ह्रीं देवशास्त्रगुरुभ्य कामबाणवि-वमनाय पुष्प निर्वपामीति स्वाहा ।

अति सबल मदकंदर्प जाको, क्षुधा उरग अमान है ।

दुस्सह भयानक तासु नाशनको सु गरुड़समान है ॥

उत्तम छहों रसयुक्त नित नैवेद्य करि घृतमें पचूं ।

अरहंत श्रुतसिद्धांतगुरुनिरग्रंथ नित पूजा रचूं ॥ ५ ॥

दोहा--नानाविध संयुक्तरस, व्यंजन सरस नवीन ।

जासों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ ५ ॥

ॐ श्री देवशास्त्रगुरुभ्यः क्षुधारोगविनाशाय चरुं निर्वपामीति स्वाहा ॥ ५ ॥

जे त्रिजग उद्यम नाश कीने मोहतिभिर महाबली ।

तिहि कर्मघाती ज्ञानदीपप्रकाशजोति प्रभावली ॥

इह भाँति दीप प्रजाल कंचनके सुभाचनमें खचूं ।

अरहत श्रुतमिद्धांतगुरुनिरग्रंथ नित पूजा रचूं ॥ ६ ॥

दोहा--स्वपरप्रकाशक जोति अति, दीपक तमकरि हीन ।

जासों पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ ६ ॥

ॐ श्री देवशास्त्रगुरुभ्यो मोहान्धकारविनाशनाय दीप निर्वपामीति स्वाहा ॥ ६ ॥

जो कर्म-ईश्वर दहन अभिसमूह सम उद्धत लसै ।

वर धूप तासु सुगंधि ताकरि सकलपरिमलता हँसै ॥

इह भाँति धूप चढ़ाय नित, भवअनलमाहिं नहीं पचूं ।

अरहंत श्रुतसिद्धांत गुरु निग्रंथ नितपूजा रचूं ॥ ७ ॥

दोहा-अभिमाहिं परिमल दहन, चंदनादि गुणलीन ।

जासो पूजों परमपद, देव शाम्भु गुरु तीन ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीं देवशाम्भुगुरुभ्यो अष्टकर्मविभवमनाय वृष निर्वपामीति स्वाहा ॥ ७ ॥

लोचन सुरमना घन उर, उत्साहके करतार हैं ।

मोपै न उपमा जाय तरणी, सकल फल गुणसार हैं ॥

सो फल चढ़ावत अर्थ पूरन, परम अम्रतरस मचू ॥

अरहंत श्रुत सिद्धांत गुरु निग्रंथ नितपूजा रचूं ॥ ८ ॥

दोहा-जे प्रधान फल फलविपै, पंचकरणरसलीन ।

जासों पूजों परमपद, देव शाम्भु गुरु तीन ॥ ८ ॥

ॐ ह्रीं देवशाम्भुगुरुभ्यो मोक्षफलप्राप्तये फल निर्वपामीति स्वाहा ॥ ८ ॥

जल परम उज्ज्वल गंध अक्षत, पुष्प चरु दीपक धरूं ।

वर धूप निरमल फल विविध, बहुजनमके पातेक हरूं ॥

इह माँति अर्घ चढ़ाय नित भवि, करत शिवपंकति मचूँ ।

अरहंत श्रुत सिद्धांत गुरु निरग्रंथ नितपूजा रचूँ ॥ ९ ॥

दोहा—वसुविधि अर्घ सँजोयकै, अति उछाह मन कीन ।

जासो पूजों परमपद, देव शास्त्र गुरु तीन ॥ ९ ॥

ॐ 'हीं देवशास्त्रगुरुभ्यो अर्घ्यपदपाप्तये अर्घ्यं निर्वपामीति म्वाहा ॥ ९ ॥

जयमाला ।

देवशास्त्रगुरु रतन शुभ, तीनरतनकरतार ।

भिन्न भिन्न कहूँ आरती, अल्प सुगुणविस्तार ॥ १ ॥

पञ्चरी छंद ।

अउकर्मकि त्रेमठ प्रकृति नाशि । जीते अष्टादशदोपरशि ।

जे परम सुगुण है अनंत धीर । कहवतके छयालिस गुण गँभीर ॥ २ ॥

शुभ समवसरणशोभा अपार । शन इंद्र नमत कर मीस धार ।

देवाधिदेव अरहंत देव । बंदों मनवचनकरि सुखेव ॥ ३ ॥

जिनकी धुनि है आंकाररूप । निरअक्षरमय महिमा अनूप ।

दशअष्ट महाभाषा समेत । लघुभाषा मात शतक गुचेत ॥ ४ ॥

सो स्यादवादमय सप्तभंग । गणधर गेथे बारह सु अंग ।

रवि शशि न हरै सो तम दराय । सो शास्त्र नमों बहु प्रीति ल्याय ॥ ५ ॥

गुरु आचारज उवझाय साध । तन नगन रतनत्रयनिधि अगाध ।

संसारदेहवैराग धार । निरवांछि तपै शिवपद निहार ॥ ६ ॥

गुण ललितस पञ्चिस आठवीस । भवतारनतर्गन जिहाज ईस ।

गुरुकी महिमा वरना न जाय । गुरुनाम अपों मनवचनकाय ॥ ७ ॥

मोरठा—कीजे शक्ति प्रमान, शक्ति बिना सरधा धरै ।

‘द्यानत’ सरधावान, अजर अमरपद भोगवै ॥ ८ ॥

ॐ न्ही देवशास्त्रगुरुभ्यो महार्घ्य निर्वपामीति स्वाहा ।

सूचना -आगे जिन भाईको निगकुलता और स्थिरता हो वह नीचे लिखे अनुसार बीस तीर्थक्षेत्रोंकी भाषा पूजा करे । यदि स्थिरता नहीं हो तो इस पूजाके आगे पृष्ठ २५ में जो अष्ट लिखा है उसकी पढ़कर अर्घ्य करवावे ।

बीसतीर्थकर पूजा ।

दीप अढ़ाई मेरु पन, अव-तीर्थकर बीस ।

तिन सबकी पूजा करूं, मनवचतन धरि सीस ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरग ! अत्र अवतर अवतर । सवौषट् ।

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरग ! अत्र तिष्ठत तिष्ठत उ उ ।

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरग ! अत्र मम मन्निहितो भवत भवत । वषट् ।

इंद्रफणींद्रनरेंद्रवद्य, पद निर्मलधारी ।

शोभनीक संसार, सार गुण हैं अविकारी ॥

क्षीरोदधिमम नीरसों (हों), पूजौं तृषा निवार ।

सामधर जिन आदि दे, बीस विदेहमंझार ॥

श्रीजिनराज हो भव, तारणतरणजिहाज ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यो जन्ममृत्युविनाशनाय जल निर्वपामीति स्वाहा ॥

[इयं प्रजाम यदि वाम पुत्र करना हो, तो इस प्रकार मन्त्र बोलना चाहिये ।]

ॐ ह्रीं समिन्धर-युग्मनर बाहु-सुबाहु-मंजान-स्वयंप्रभ-ऋषभानन-अनस्तवीर्य-सूरप्रभ-विशा-

लकीति-वज्रवर-चन्द्रानन चन्द्रबाहु-भुजगम-ईश्वर-नेमिप्रभ-वीरपेण-महाभद्र-देवयशोऽजितवीर्येति
विशतिविद्यमानतीर्थकरेभ्यो जन्ममृत्युविनाशनाथ जल निर्वपामीति स्वाहा ॥ १ ॥

तीनलोकके जीव, पाप आताप मताये ।

तिनकों माता-दाता, शीतल वचन मुहाये ॥

वावन चंदनमों जज्ज (हा), भ्रमनतपननिस्वार । सीमं० ॥२॥

२० ॥ ही विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यो भवनापविनाशनाथ चन्दन निर्वपामीति स्वाहा ॥२॥

इसमें ग्यानमे यदि इच्छा हो तो जल मंत्र पढ़े ,

यह संसार अपार महामागर जिनवामी ।

तातैं तारें बड़ी भक्ति-नौका जग-नामी ॥

तंदुल अमल सुगंधमों (हो), पूजों तुम गुण सार । सीमं० ॥३॥

३० ॥ ही विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यो अत्युपद्रुप्राप्तये अक्षतान् निर्व० ॥ ३ ॥

भविक-मरोज-विकाश, निंद्यतमहर रविसे हो ।

जतिश्रावकआचार कथनको, तुम्हीं बड़े हो ॥

फूलसुवास अनेकसों (हो), पूजों मदनप्रहार । सीमं० ॥ ४ ॥

ॐ -ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यः कामबाणविध्वंसनाय पुष्प निर्व० ॥ ४ ॥

कामनाग विपधाम.—नाशको गरुड़ कहे हो ।

छुथा महादवज्वाल, तासुको मेघ लहे हो ॥

नेवज बहुघृत मिष्टमों (हो) पूजों भूख-विडार । सीमं० ॥ ५ ॥

ॐ -ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यः क्षुवाग्रेणविनाशनाय नेवेद्य निर्व० ॥ ५ ॥

उद्यम होन न देत, सर्व जगमाहिं भरयो है ।

मोह महातम घोर, नाश परकाश करयो है ॥

पूजों दीपप्रकाशमों (हा), ज्ञानज्योतिकरतार । सीमं० ॥ ६ ॥

ॐ -ह्रीं विद्यमानविशतितीर्थकरेभ्यो माहाग्निप्रकारविनाशनाय दीप निर्व० ॥ ६ ॥

कर्म आठ सब काठ,—भार, विस्तार निहारा ।

ध्य न अगनिकर, प्रगट मरव कीनों निरवारा ॥

भूप अनृपम खेवतें (हो), दुःख जलै निरवार ॥ सीमं० ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतिनिर्वाक्येभ्योऽष्टकर्मविश्वमनाय धूपं निर्वपामीति स्वाहा ॥ ७ ॥

मिथ्यावादी दुष्ट, लोभऽहंकार भरे हैं ।

सबको छिनमें जीत, जैनके मेर खरे हैं ॥

फल अति उत्तमसों जजों (हो), वांछितफलदातार । सीमं० ॥ ८ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतिनिर्वाक्येभ्यो मोक्षफलप्राप्तये फलं निर्वपामीति स्वाहा ॥ ८ ॥

जल फल आठों दर्व, अरघ कर प्रीत धरी है ।

गणधर इंद्रनिहूतैं, धुति पूरी न करी है ॥

‘द्यानत’ सेवक, जानके (हो), जगत्तैं लेहु निकार । सीमं ॥ ९ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानविशतिनिर्वाक्येभ्योऽनर्घपदप्राप्तये अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ ९ ॥

जयमाला आरसी ।

मोरट ।

ज्ञानसुधाकर चंद, भविकखेतहित मेघ हो ।

भ्रम-तम-भान अमंद, तीर्थकर बीमों नमों ॥ १ ॥

खोपाई ।

सीमंधर सीमंधर स्वामी । जुगमंधर जुगमंधर नामी ।
 बाहु बाहु जिन जगजन तारे । करम मुबाहु बाहुबल दारे ॥ १ ॥
 जात मुजात केवलज्ञान । स्वयंप्रभु प्रभु स्वयं प्रधान ।
 कृपभानन कृपि भानन दोष । अनंतवीरज वीरजकोष ॥ २ ॥
 सांगीप्रभ सौरीगुणमाल । मुगुण विशाल विशाल दयाल ।
 वज्रधार भवगिरिवज्रज है । चंद्रानन चंद्रानन वर है ॥ ३ ॥
 भद्रबाहु भद्रनिके करता । श्रीभुजंग भुजंगम भरता ।
 ईश्वर सबके ईश्वर छाजै । नेमिप्रभु जस नेमि विगाजै ॥ ४ ॥
 वीरसेन वीर जग जानै । महाभद्र महाभद्र बखानै ।
 नमों जसोधर जसोधरकारी । नमों अजितवीरज बलधारी ॥ ५ ॥
 धनुष पांचसै काय विगाजै । आव कोटिपूरव सब छाजै ।
 समवसरणशोभित जिनराजा । भवजलतारनतरन जिहाजा ॥ ६ ॥

सम्यक् रत्नत्रयनिधि दानी । लोकालोकप्रकाशक ज्ञानी ।
शत इन्द्रनिकरि वंदित मोह । मुग्धनः पशु सवके मन मोहै ॥ ७ ॥

दोहा ।

तुमको पूजै वंदना, करै धन्य नर सोय ।
'द्यानत' सरधा मन धरै सो भी धरभी होय ॥ ८ ॥

ॐ ह्रीं विद्यमानां त्रिशतितीर्थकरेभ्योऽन्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

विद्यमान वीम तीर्थकरोंका अर्घ्य ।

उदकचन्दनतन्दुलपुष्पकैश्चरुमुदीपसुधूपफलार्धकैः ।
धवलमंगलगानरवाकुले जिनगृहे जिनराजमहं यजे ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं मीमधरगुग्मघरबाहुमुवाहुमजातस्वयप्रभक्तपमाननअनन्तवीर्यमृगप्रभविशालकी-
र्तिवज्रधरचन्द्राननचन्द्रबाहुभुजगर्भेश्वरनेमिप्रभवीरमेनमहामददवयशअजितवीर्येति विशतिविद्यमा-
नतीर्थकरेभ्योऽन्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ १ ॥

अकृत्रिम चैन्यालयाका अर्घ्य ।

कृत्याऽकृत्रिमचारुचैत्यनिलयान्नित्यं त्रिलोकींगतान्
वन्दे भावनव्यन्तरान्द्युतिवरान्कल्पामरान्सर्वगान् ।

मद्गन्धाक्षतपुष्पदामचरुकैर्दीपैश्च धूपैः फलैः--

नीराद्यैश्च यजे प्रणम्य शिरसा दुष्कर्मणां शान्तये ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं कृत्रिमाकृत्रिमचैन्यालयमम्बन्धिजिनबिम्बेभ्योऽर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

वर्षेषु वर्षान्तरपर्वतेषु नन्दीश्वरे यानि च मन्दरेषु ।

यावन्ति चेत्यायतनानि लोके सर्वाणि वन्दे जिनपुंगवानाम् ॥१॥

अवनितलगतानां कृत्रिमाऽकृत्रिमाणां

वनभवनगतानां दिव्यवैमानिकानाम् ।

इह मनुजकृतानां देवराजार्चितानां

जिनवरनिलयानां भावतोऽस्मरामि ॥ २ ॥

जम्बूधातकिपुष्करार्द्धवमुधाक्षेत्रत्रये ये भवा-
श्रन्द्राम्भाजशिखण्डिकण्ठकनकप्रावृद्धनाभाजिनः ।
मम्यज्ञानचरित्रलक्षणधरा दग्धाष्टकमेन्धना
भूतानागतवर्त्तमानममये तेभ्यो जितेभ्यो नमः ॥ ३ ॥
श्रीमन्मेरौ कुलाद्रौ रजतगिरिवरे शाल्मलौ जम्बूवृक्षे
वक्षारे चैत्यवृक्षे रतिकरुचिके कुण्डले मानुषांके ।
इष्वाकारेऽञ्जनाद्रौ दधिमुखशिखरे व्यन्तरे स्वर्गलोके
ज्योतिर्लोकेऽभिवन्दे भुवनमहितले यानि चैत्यालयानि ॥ ४ ॥
द्वौ कुन्देन्दुतुषारहारधवलौ द्वाविन्द्रनीलप्रभौ
द्वौ बन्धूकममप्रभौ जितवृषौ द्वौ च प्रियंगुप्रभौ ।
शेषाः षोडशजन्ममृत्युरहिताः सन्तप्तप्रेमप्रभा-
स्ते सज्ञानदिवाकराः सुरनुताः सिद्धिं प्रयच्छन्तु नः ॥ ५ ॥

ॐ न्ही त्रिलोकमन्त्रनिधयकृत्रिमचैत्यालयेभ्यो अर्थ्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

उच्छामि मन्ते-चेइय भन्ति काओमग्गो कओ तम्सालोचेओ अह
लोय तिग्गियलोय उइठलोयस्मि किट्टिमाक्किट्टिमाणि जाणि जिणचेइ-
याणि ताणि मव्वाणि । तामुवि लोएसु भवणवासियवाणविंतरजोय-
सियक'पवामियत्ति चउविहा देवा मपरिवारा दिव्वेण गन्धेण
दिव्वेण पुप्फेण दिव्वेण धुव्वेण दिव्वेण चुण्णेण दिव्वेण वामेण दिव्वेण
ह्माणेण । णिच्चकालं अच्चन्ति पुज्जन्ति वंदन्ति णमस्सन्ति । अहमवि इह
संतो तत्थ संताइ णिच्चकालं अच्चेमि पुज्जेमि वंदामि णमस्सामि दुक्क
क्खओ कम्मक्खओ बाहिलाहो सुगइग्गमण समाहिमरणं जिणगुण-
संपत्ति होउ मज्झं ।

[ज्याशीर्वादः पुष्पाञ्जलि क्षिपतः]

अथ पौर्वाहिकमाध्याह्निकआपराह्निकदेववंदनायां पूर्वाचार्यानु-

क्रमेण सकलकर्मक्षयार्थं भावपूजावन्दनास्तवसमेतं श्रीपंचमहागुरु-
भक्तिकायोत्सर्गं करोम्यहम् ।

[मायेनाम परमा योग नावे लिंगे मन्त्रका नौवार जाप करना]

णमो अरहंताण, णमो सिद्धाणं णमो आयरीयाणं ।

णमो उवज्झायाणं, णमो लोए मव्वसाहूणं ॥

ताव कायं पावकम्मं दुच्चरियं वोस्सरामि ।

सिद्धपूजा ।

ऊर्द्धाधो रयुतं मविन्दुसपरं ब्रह्मस्वरावेष्टितं

वर्गापृग्निदिग्गताम्बुजदलं तत्सन्धितत्त्वान्वितम् ।

अन्तःपत्रतटेष्वनाहतयुतं ह्रींकारसंवेष्टितं

देवं ध्यायति यः स मुक्तिसुभगो वैरीभकण्ठीरवः ॥

ॐ ह्रीं श्रीमिद्वचक्राधिपते ! मिद्वग्भेष्टिन् अत्र अवतर अवतर । सर्वोपट् ।

नित्य

२३

पूजा.

ॐ ह्रीं ! सिद्धचक्राधिपते ! सिद्धपरमेष्ठिन् अत्र तिष्ठ तिष्ठ । ठ ठ. ।

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपते ' सिद्धपरमेष्ठिन् अत्र मम मन्त्रिहितो भव भव । वषट् ।

निरस्तकर्ममन्वन्धं सूक्ष्मं नित्यं निरामयम् ॥

वन्देऽहं परमात्मानममूर्त्तमनुपद्रवम् ॥ १ ॥

(सिद्धयन्त्रकी स्थापना)

सिद्धौ निवासमनुगं परमात्मगम्यं

हीनादिभावगहितं भववीतकायम् ।

रेवापगावरमरो-यमुनोद्भवानां

नीरैर्यजे कलशगैर्वरसिद्धचक्रम् ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपते सिद्धपरमेष्ठिन् जन्ममृत्युविनाशनाथ जलनिर्वणामीति स्वाहा ॥ १ ॥

आनन्दकन्दजनकं धनकर्ममुक्तं

२३

सम्यक्त्वशर्मगरिमं जननार्तिवीतम् ।
सौरभ्यवामितभुवं हरिचन्दनानां
॥ मन्धैर्यजे परिमलैर्वरमिद्धचक्रम् ॥

ॐ श्री मिद्धचक्राधिपतये मिद्धपरमेश्ठिने ममारतापविनाशनाय चन्दन निर्व ० ॥ २ ॥

सर्वावगाहनगुणं सुममाधिनिष्ठं
सिद्धं स्वरूपनिपुणं कमलं विशालम् ।
मौगन्ध्यशालिवनशालिवराक्षतानां
पुञ्जैर्यजे शशिनिभैर्वरमिद्धचक्रम् ॥ ३ ॥

ॐ श्री मिद्धचक्राधिपतये मिद्धपरमेश्ठिने अक्षयपद ॥ मये अक्षतान् निर्व ० ॥ ३ ॥

नित्यं स्वदेहपरिमाणमनादिसंज्ञं
द्रव्यानपेक्षममृतं मरणाद्यतीतम् ।
मन्दारकुन्दकमलादिवनस्पतीनां

पुष्पैर्यजे शुभतमेर्वरसिद्धचक्रम् ॥ ४ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्वरिणे कामवाणविश्वमनाय पुष्पं निर्व० ॥ ४ ॥

ऊर्द्धस्वभावगमनं सुमनोव्यपेतं
ब्रह्मादिर्वाजमहितं गगनावभासम् ।

क्षीरान्नमाज्यवटकै रमपूर्णगर्भै-
नित्यं यजे चरुवरैर्वरसिद्धचक्रम् ॥ ५ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्वरिणे शुद्धांगविश्वमनाय नैवेद्यं निर्व० ॥ ५ ॥

आतङ्कशोकभयरोगमदप्रशान्तं-
निर्द्वन्द्वभावधरणं महिमानिवेशम् ।

कर्पूरवर्तिबहुभिः कनकावदातै-
र्दीपैर्यजे रुचिर्वैर्वरसिद्धचक्रम् ॥ ६ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्वरिणे मोहान्वकारविनाशनाय दीपं निर्व० ॥ ६ ॥

पश्यन्समस्तभुवन युगपन्नितान्तं

त्रैकाल्यवस्तुविषये निविडप्रदीपम् ।
मदद्रव्यगन्धधनमारविमिश्रितानां
धूपैर्यज परिमलैर्वरसिद्धचक्रम् ॥ ७ ॥

ॐ श्री सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्वरिणे भष्टकर्मदहनाय धूप निर्वपामीति स्वाहा ॥ ७ ॥

सिद्धासुराधिपतियक्षनरन्द्रचक्रै-
र्घ्येयं शिवं सकलभव्यजनैः सुवन्द्यम् ।
गारिङ्गपूगकदलीफलनारिकेलैः
साऽहं यजे वरकलैर्वरसिद्धचक्रम् ॥ ८ ॥

ॐ श्री सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्वरिणे मोक्षफलप्राप्तये फल निर्वपामीति स्वाहा ॥ ८ ॥

गन्धाब्जं सुपया मधुव्रतगणैः मङ्ग वरं चंदनं
पुष्पौघं विमल सदक्षतचयं रम्यं चरुदीपकम् ।
धूपं गन्धयुतं ददामि विविधं श्रेष्ठं फलं लब्धये
सिद्धानां युगपत्कृपाय विमल सेनोत्तरं वाञ्छितम् ॥ ९ ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपतये । सिद्धपरमेश्चिने अनर्घपदप्रसूये अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ ९ ॥

ज्ञानोपयोगविमलं विशदात्मरूपं

सूक्ष्मस्वभावपरमं यदनन्तवीर्यम् ।

कर्मौघकक्षदहनं सुखशस्यबीजं

वन्दे सदा निरुपमं वरसिद्धचक्रम् ॥ १० ॥

ॐ ह्रीं सिद्धचक्राधिपतये सिद्धपरमेश्चिने महाअर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ १० ॥

त्रैलोक्येश्वरवन्दनीयचरणाः प्रापुः श्रियं शाश्वतीं

यानाराध्य निरुद्धचण्डमनसः मन्तोऽपि तीर्थकराः ।

सत्सम्यक्त्वविबोधवीर्य्यविशदाऽव्याबाधताद्यैर्गुणै-

र्युक्तांस्तानिह तोष्ट्वीभिः सततं सिद्धान् विशुद्धोदयान् ॥ ११ ॥

[पुष्पाञ्जलि क्षेपण]

जयमाला ।

विरागमनातनं शान्तं निगंशं । निरामयं निर्धयं निर्मलं हंसं ॥

सुधाम विबोधनिधानं विमोहं । प्रसीद विशदं सखिदममहं ॥ १२ ॥

विदूरितसंस्तभाव निरंग । ममामृतपूरित देव विसंग ॥
अबन्ध कषायविहीन विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ २ ॥
निवारितदुष्कृतकर्मविपाश । सदाभक्तकेवलकैलिनिवास ॥
भवोदधिपाशगत शान विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ३ ॥
अनन्तसुखामृतसागर धार । कलंकरजोमलभूरिसमीर ॥
विश्वण्डितकाम विराम विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ४ ॥
विकारविचर्जित तर्जितशोक । विवांशमुत्तत्रविलोकितशोक ॥
विहार विगात्र विरंग विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ५ ॥
रजोमलखेदविमुक्त विगात्र । निरन्तर नित्य सुखामृतपात्र ॥
मुदर्शनराजित नाथ विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ६ ॥
नगमरवान्दित निर्मलभाव । अनन्तमुनीश्वरपूज्य विहाव ॥
मदोदय विश्वमहेश विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ७ ॥
विदंभ वितृष्ण विदोष विनिद्र । पगन्परजंकर सार वितन्द्र ॥
विकोप विरूप विशंक विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ८ ॥
जरामरणोज्झित वीतविहार । विचिन्तित निर्मल निरहंकार ॥

नित्य

२६

अचिन्त्यचरित्र विदर्प विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ ९ ॥
विवर्ण विगन्ध विमान विशोभ । विमाय विकाय विशब्द विशोभ ॥
अनाकुल केवल सर्व विमोह । प्रसीद विशुद्ध सुसिद्धसमूह ॥ १० ॥
अममसमयमारं चारुचैतन्यविहं परपरणतिमुक्तं पद्मनन्दीन्द्रवन्धम् ।
निम्बिलगुणनिकेत मिद्धचक्रं विशुद्धं स्मरति नमति यो वा स्तौति सोऽभ्येति
मुक्तिम् ॥ ११ ॥

ॐ ह्रीं मिद्धपरमेष्ठिन्यो महाध्वं निवेदामीति स्वाहा ॥

अडिल ऊद ।

अविनाशी अविकार परमरमधाम हो ।
समाधान सर्वज्ञ महज अभिराम हो ॥
शुद्धबोध अविरुद्ध अनादि अनंत हो ।
जगतशिगेमणि मिद्ध सदा जयवंत हो ॥ १ ॥
ध्यान अगनिक कर्मकलक सबै दहे ।
नित्य निरंजनदेव सरूपी हो रहे ॥

पूजा

२६

ज्ञायकके आकार समत्वनिवाग्निकै ।

सो परमात्म मिद्ध नमं मिर नायकै ॥ २ ॥

गैहा ।

अभिचलज्ञानप्रकाशितै, गुण अनंतकी खान ।

ध्यान धरसो पाइये, परममिद्ध भगवान ॥ ३ ॥

कल्याणीवादिः । पुष्पाजलि लिपि ।

मिद्धपूजाका भावाष्टक ।

निजमनोमणिभाजनभाग्या समरसैकसुधारसधारया ।

सकलबोधकलारमणीयकं सहजमिद्धमहं परिपूजये ॥ १ ॥ जलम् ।

सहजकर्मकलंकविनाशनैर्मलभावमुवाचितचन्दनैः ।

अनुपमानगुणावल्लिनायकं सहजमिद्धमहं परिपूजये ॥ २ ॥ चन्दनम् ।

सहजभावसुनिर्मलन्दुलैः सकलदोषविशालविशोधनैः ।
 अनुपरोधसुबोधनिधानकं सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ३ ॥ अक्षतान् ।
 समयसारसुपुष्पसुमालया सहजकर्मकरेण विशोधया ।
 परमयोगबलेन वशीकृतं सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ४ ॥ पुष्पम् ।
 अकृतबोधसुदिव्यनिवेद्यैर्विहितजातजरामरणान्तकैः ।
 निरवधिप्रचुरान्मगुणालयं सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ५ ॥ नैवेद्यम् ।
 सहजरन्तरुचिप्रतिदीपकै रुचिविभूतिनमःप्रविनाशनैः ।
 निरवधिस्वविकाशविकाशनेः सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ६ ॥ दीपम् ।
 निजगुणाक्षयरूपसुभूषकैः स्वगुणशान्तिमलप्रविनाशनैः ।
 विशदबोधसुदीर्यसुखान्मकं सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ७ ॥ धूपम् ।
 परमभावफलावलि सम्पदा सहजभावकुभावविशोधया ।
 निजगुणाऽऽस्फुरणान्मनिरंजनं सहजसिद्धमहं परिपूजये ॥ ८ ॥ फलम् ।
 नेत्रोष्मीलिविकाशभावनिवहैरत्यन्तबोधाय वै
 वार्गन्धाक्षतपुष्पदामचरकैः सद्दीपधूपैः फलैः ।
 यश्चिन्तामणिशुद्धभावपरमज्ञानान्मकैरचेयेत्
 सिद्धं स्वादुमगाधबोधमचलं संचर्चयामो वयम् ॥ ९ ॥ अर्घ्यम् ।

मोलहकारणका अर्थ ।

उदकचन्दनतन्दुलपुष्पकैश्वरुमुदीपमुधूपफलार्घकैः ।

धवलमंगलगानरवाकुल जिनगृहे जिनहेतुमहं यजे ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं दर्शनविशुद्ध्यादिषोडशभरणेभ्यो अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ १ ॥

दशलक्षणधर्मका अर्थ ।

उदकचन्दनतन्दुलपुष्पकैश्वरुमुदीपमुधूपफलार्घकैः ।

धवलमंगलगानरवाकुल जिनगृहे जिनधर्ममहं यजे ॥ २ ॥

ॐ ह्रीं अर्हन्मुक्कमलममुद्गतोत्तमशमामर्हवार्जवशौचमन्यमयमतपस्त्यागाकिञ्चन्यप्रत्य-
यदशलाक्षणिकधर्मेभ्यो अर्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा ॥ २ ॥

रत्नत्रयका अर्थ ।

उदकचन्दनतन्दुलपुष्पकैश्वरुमुदीपमुधूपफलार्घकैः ॥

धवलमंगलगानरवाकुले जिनगृहे जिनरत्नमहं यजे ॥ ३ ॥

ॐ ह्रीं अष्टागमस्यस्तर्शनाय अष्टविधमस्यज्ञानाय त्रयोदशप्रकारसम्यक्चारित्राय अर्घ्यं
निर्वपामीति स्वाहा ॥ ३ ॥

पंचपरमेष्ठिजयमाला ।

मणुष्य-णाइन्द्र-सुग्धगियल्लतनया । पंचकलाणसुक्खावलीपनया ॥
 दंसणं णाणं माणं अणंतं बलं । ते जिणा दिंतु अम्हं वरं मंगलं ॥ १ ॥
 जेजि ज्ञाणगिवाणेहि अरुधुयं । जम्पजरमरणणयरत्तयं दइहयं ॥
 पंचहाचारपंचगिसंमाहया । वारसंगाडं सुयजलहि अवगाहया ॥
 मोक्खलच्छी महंती महं मे सया । सुग्धिणो दिंतु मोक्खं गया संगया ॥ ३ ॥
 घोरसंसारभीमादवीकाणणे । तिकखवियगलणहपावपंचाणणे ।
 णट्टमग्गाण जीवाण पददेसया । वेदिमो ते उवज्जाय अम्हे सया ॥ ४ ॥
 उगगतवयरणकरणेहि झीणं गया । धम्मवरमाणकखेक्कभाणं (?) गया ।
 णिउभरं तवसिरीए समालिगया । साहओ ते महामोक्खपदमगया ॥ ५ ॥
 एणथोत्तेण जो पंचगुरु वंदण । गुरुयसंसारघणवेळ्ळि मो छिंदए ॥
 लहइ मो सिद्धसुक्खाइ वग्गमाणं । कुणइ कस्मिंधणं पुंज पज्जालण ॥ ६ ॥

आर्या ।

अरुहा सिद्धाश्श्रियाः । उवज्जाया साह पंचपरमेष्ठी ।

एयाण णमुक्कारो, भवे भवे मम सुहं दितु ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं अर्हतिद्धाचार्योपाध्यायमर्वमाधूपञ्चपरमेष्ठिन्योऽर्ह्य महाव्यं निर्वपामीति स्वाहा ।

इच्छामि भंते पंचगुरुभक्ति काओसर्गां कओ । तस्माल्लोचेओ अट्टमडापाडि-
हेरसंजुत्ताणं अरहंताणं । अट्टगुणसंपण्णाणं उट्टल्लोयम्मि पइट्टियाणं सिद्धाणं ।
अट्टपवयणमाउसंजुत्ताणं आइरियाणं । आयागादिसुदणाणोवदेसयाणं उवज्झायाण
तिरयणगुणपालणरयाणं सव्वमाहुणं । णिच्चकालं अच्चेमि पूजेमि वंदामि णमरूपामि
दुःक्खक्खओ कम्मक्खओ वोहिल्लाहो सुगइगमणं समाहिमरणं जिणगुणसंपत्ति होउ
मज्झं । इत्याशीवोदः ।

(गुप्पाजच्छिषण)

शांतिपाठः ।

(शांतिपाठ बोलते समय दानों हाथोंमें पुष्पवृष्टि करते हना चाहिये ।)

दोषकवृत्तम् ।

शान्निजिनं शशिनिर्मलवक्त्रं शीलगुणव्रतमंयमपात्रम् ।

अष्टशतार्चितलक्षणगात्रं नमोमि जिनोत्तममम्बुजनेत्रम् ॥

पञ्चमपीप्सितचक्रधराणां पूजितमिन्द्रदुनरेन्द्रगणैश्च ।

शान्तिकरं गणशान्तिमभीप्सुः षोडशतीर्थकरं प्रणमामि ॥ २ ॥

दिव्यतरुः सुरपुष्पसुवृष्टिर्दुन्दुभिगसनयोजनघोषैः ।

आतपवारणचामरयुग्मे यस्य विधानि च मण्डलतेजैः ॥ ३ ॥

तं जगद्वर्चितशान्तिजिनेन्द्रं शान्तिकरं शिरसा प्रणमामि ।

सर्वगणाय तु यच्छतु शान्तिं महामरंपठते परमां च ॥ ४ ॥

वमन्ततिलका ।

येऽभ्यर्चिता मुकुटकुण्डलहाररत्नैः शक्रादिभिः सुरगणैः स्तुतपादपद्माः ।

ते ये जिनाः प्रवरचञ्जलगन्धदीपास्तीर्थकराः सततशान्तिकरा भवन्तु ॥ ५ ॥

उद्रवज्रा ।

संपूजकानां प्रतिपालकानां यतीन्द्रसामान्यतपोधनानाम् ।

देशस्य राष्ट्रस्य पुरस्य राज्ञः कमेतु शान्तिं भगवान् जिनेन्द्रः ॥ ६ ॥

अभयरावृत्तम् ।

क्षेमं सर्वप्रजानां प्रभवतु बलवान् धार्मिको भूमिपालः ।

कालं काले च सम्यग्वपतु मघवा व्याधयो यान्तु नाशम् ॥

१ - अशोकवृक्षः सु पुष्पवृष्टिर्दिव्यश्च तेश्रामरसान्तरं च । नामण्डलं दुन्दुभिगतपत्रं सहासिद्वाण्याणि जि-
नेन्द्राय ॥ (यत्र श्लोक द्वेपकं द्वे उभे बोलना न चाहिये ।)

दुर्भिक्षं चौरमारी क्षणमपि जगतां मास्मभूज्जीवलोके ।
जिनेन्द्रं धर्मचक्रं प्रभवतु सततं सर्वमौल्यप्रदायि ॥ ७ ॥

अनुष्टुप ।

प्रध्वस्तघातिकर्माणः केवलज्ञानभास्कराः ।

कुर्वन्तु जगतः शान्तिं वृषभाद्या जिनेश्वराः ॥ ८ ॥

प्रथमं करणं चरणं द्रव्यं नमः ।

इष्टप्रार्थना ।

शास्त्राभ्यासो जिनपतिनुतिः संगतिः सर्वदार्यैः

सद्वृत्तानां गुणगणकथा दोषवादे च मौनम् ।

सर्वस्यापि प्रियहितवचो भावना चात्मतत्त्वे

सम्पद्यन्तां मम भवभवे यावदेतेऽपवर्गः ॥ ९ ॥

आर्यवृत्तम् ।

तव पादौ मम हृदये मम हृदयं तव पदद्वये लीनम् ।

तिष्ठतु जिनेन्द्र तावद्यावन्निर्वाणमम्प्राप्तिः ॥ १० ॥

नित्य

३०

आर्या ।

अस्वगपयत्थहीणं मत्ताहीणं च जं मए भणियं ।
तं स्वमउ णाणदेव य मज्झवि दुःक्खक्खयं दितु ॥ ११ ॥
दुक्खवओ कम्मवओ समाहिपरणं च वोद्विलाहो य ।
मम हाउ जगतबंधव तव जिणवर चरणसरणेण ॥ १२ ॥

(परिपुष्पाजालि सिंघेत्)

विसर्जन ।

ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि शास्त्रोक्तं न कृतं मया ।
तत्सर्वं पूर्णमेवास्तु त्वत्प्रमादाज्जिनेश्वर ॥ १ ॥
आह्वानं नैव जानामि नैव जानामि पूजनम् ।
विसर्जनं न जानामि क्षमस्व परमेश्वर ॥ २ ॥
मंत्रहीनं क्रियाहीनं द्रव्यहीनं तथैव च ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव रक्ष रक्ष जिनेश्वर ॥ ३ ॥

पूजा.

३०

आहूता ये पुरा देवा लब्धभागा यथाक्रमम् ।
ते मयाभ्यर्चिता भक्त्या सर्वे यान्तु यथास्थितिम् ॥ ४ ॥
इति नित्यपूजाविधानं समाप्तम् ।

भाषास्तुतिपाठ ।

तुम तरुनतारुन भवनिवारन, भक्तिमनआनंदनो ।
श्रीनाभिनंदन जगतवंदन, आदिनाथ निरजनो ॥ १ ॥
तुम आदिनाथ अनादि मेळुं, मेय पदपूजा करूं ।
कैलासगिरिपर रिपभाजिनवर, पदकमल हिरदै धरूं ॥ २ ॥
तुम अजितनाथ अजीत जीते, अष्टकर्म महावली ।
यह विरद मुनकर सरन आयो, कृपा कीजे नाथजी ॥ ३ ॥
तुम चंद्रवदन सु चंद्रलच्छन, चंद्रपुरीपरमेश्वरो ।
महासेननंदन, जगतवंदन, चंद्रनाथ जिनेश्वरो ॥ ४ ॥
तुम शांति पाँच कल्याण पूजो, सुद्धमनववकायजू ।

दुर्भिक्ष चोरीपापनाशन, विघन जाय पलायजू ॥ ५ ॥
 तुम बालब्रह्म विवेकसागर, भव्यकमलविकाशनो ।
 श्रीनेमिनाथ पवित्र दिनकर, पापतिमिर विनाशनो ॥ ६ ॥
 जिन तजी राजुल राजकन्या, कामसेन्या वश करी ।
 चारित्र्यग्रथ नहि भये दूलह, जाय शिवरमणी वरी ॥ ७ ॥
 कंदर्प दर्प सुसर्पलच्छन, कमठ शठ निर्मद कियो ।
 अश्वसेननन्दन जगतवंदन, सकलसंघ मंगल कियो ॥
 जिन धरी बालकपणे दीक्षा, कमठमानविदारकै ।
 श्रीपार्श्वनाथ जिनन्दके पद, मैं नमों सिग्धारकै ॥ ९ ॥
 तुम कर्मघाता मोखदाता, दीन जानि दया करो ।
 सिद्धार्थनन्दन, जगतवंदन, महावीर जिनेश्वरो ॥ १० ॥
 त्रय छत्र मोहै सुर नृ मोहै, वीनती अवधारिये ।
 कर जोड़ि मेवक वीनवै प्रभु, आवागमन निवारिये ॥ ११ ॥

अब होउ भव भव स्वाभि मेरे, मैं सदा मेवक रहों ।
 कर जोड़ यो वन्दान मांगो, मोक्षफल जावन लहों ॥ १२ ॥
 जो एकमाहीं एक राजे, एकमाहिं अनेकनो ।
 इक अनेककी नहीं संख्या, नमो मिद्धनिरंजनो ॥ १३ ॥

चोपाई ।

मैं तुम चरणकमलगुणगाय । बहुविध भक्ति करी मन लाय ।
 जनम जनम प्रभु पाऊं तोहि । यह सेवाफल दीजे मोहि ॥ १४ ॥
 कृपा तिहारी ऐसी होय । जामन मरन मिटावो मोय ।
 बार बार मैं विनती करूं । तुम मेयें भवमागर तरूं ॥ १५ ॥
 नाम लेत सब दुख मिट जाय । तुम दर्शन देख्या प्रभु आय ।
 तुम हो प्रभु देवनके देव । मैं तो करूं चरण तब सेव ॥ १६ ॥
 मैं आयो पूजनके काज । मेरो जन्म सफल भयो आज ।
 पूजा करके नवाऊं शीस । मुझ अपराध क्षमहु जगदीस ॥ १७ ॥

दोहा ।

सुख देना दुख भेटना, यही तुम्हारी बन ।
 मो गरीबकी बीननी, सुन लीज्यो भगवान ॥ १८ ॥
 दर्शन करने देवका, आदि मध्य अवसान ।
 स्वर्गनके सुख भोगकर, पावै मोक्ष निदान ॥ १९ ॥
 जैमी महिमा तुमविषै, और धरै नहिं सोय ।
 जो सूरजमें ज्योति है, तारनमें नहिं सोय ॥ २० ॥
 नाथ तिहार नामतै, अघ छिनमहिं पलाय ।
 ज्यों दिनकर परकाशनै, अंधकार विनशाय ॥ २१ ॥
 बहुत प्रशंसा क्या करूं, मैं प्रभु बहुत अजान ।
 पूजाविधि जानूं नहीं, गरन राखि भगवान ॥ २२ ॥

इति भाषास्त्रुनिपाठ समाप्त ।

